

JAROSLAV ŠEBEK

Od konfliktu ke smíření

*Česko-německé vztahy ve 20. století
očima katolické církve*

KARMELITÁNSKÉ
NAKLADATELSTVÍ
KOSTELNÍ VYDRŽÍ
2013

Obsah

Slovo úvodem (A. Otte)	8
Předmluva	11

STÝKÁNÍ A POTÝKÁNÍ MEZI ČESKÝMI A NĚMECKÝMI KATOLÍKY VE 20. STOLETÍ

<i>Kapitoly ze vzájemných vztahů v náboženské rovině</i>	15
Krise katolicismu v českých zemích po první světové válce v zrcadle národnostních vztahů a hledání nové duchovní identity	23
Stíny Hitlera a Henleina	41
I. celostátní katolický sjezd v Praze v roce 1935	45
Příklady česko-německé nadnárodní spolupráce v druhé polovině 30. let	55
Krizový rok 1938	60
Pomnichovské období a druhá světová válka	70
Poválečný odsun a katolická církev	75
Česko-německé kontakty v církevní rovině v časech železné opony	81
Listopad 1989 otevřel dveře spolupráci	93
Seznam pramenů a literatury	98

PŘÍLOHY

103

1. Dopis papeže Pia XII. arcibiskupům, biskupům a ostatním místním ordinářům v Československé republice (28. srpen 1945, Řím)	105
2. Společný pastýřský list episkopátu republiky o současných nejnaléhavějších otázkách československých katolíků (14. listopad 1945, Olomouc)	110

3. Pamětní spis katolických biskupů čsl. vládě Československé republiky (16. listopad 1945, Olomouc)	112
4. Frankenské prohlášení 23.–26. února 1978, Franken (symposium o vývoji v Československu v letech 1945–1948)	115
5. Joseph kardinál Ratzinger: Most jednoty a smíření <i>Kázání na svatodušní neděli 1979 při bohoslužbě v rámci 30. sudetoněmeckých dní v Mnichově</i>	117
6. Prohlášení českých a německých katolíků ke 40. výročí konce II. světové války (Pasov, 3. května 1985)	121
7. Prohlášení pražského arcibiskupa Františka kardinála Tomáška (11. leden 1990, Praha)	124
8. Prohlášení německých biskupů k usmíření s českým národem <i>„Die Wahrheit und die Liebe machen uns frei“</i> („Pravda a láska nás osvobodí“) (8. březen 1990, Augsburg)	127
9. Dopis biskupů katolické církve v České a Slovenské federativní republice německým biskupům <i>„Kristus je naše společná naděje“</i> (5. září 1990, Bratislava)	133
10. Slovo českobudějovického biskupa vysídleným Němcům jeho diecéze (1990, České Budějovice)	139
11. Společné prohlášení českých a německých biskupů u příležitosti 50. výročí konce druhé světové války (9. březen 1995, Praha – Münster)	142
12. <i>Důležitá hodina pro společné dějiny.</i> Rozhovor předsedy Německé biskupské konference mohučského biskupa Karla Lehmana a předsedy České biskupské konference pražského arcibiskupa a kardinála Miloslava Vlka k otázkám rozvoje česko-německých vztahů v církevním prostředí pro <i>Katholische Nachrichten-Agentur</i> (21. prosinec 1996, Bonn)	147
13. <i>Smíření je zdlouhavý proces</i> Proslov pražského arcibiskupa Miloslava kardinála Vlka u příležitosti převzetí vyznamenání Velkého kříže za zásluhy Spolkové republiky Německa (25. únor 1999, Berlín)	151

14. Oficiální prohlášení České biskupské konference k 60. výročí ukončení druhé světové války (4. květen 2005, Praha)	153
15. <i>Dvacet let cesty česko-německého smíření</i> Proslov pražského arcibiskupa a předsedy České biskupské konference Dominika Duky, OP (18. listopad 2010, Praha)	155
16. <i>Kroky na cestě smíření – dvacet let od výměny dopisů mezi Československou a Německou biskupskou konferencí</i> Proslov předsedy Německé biskupské konference arcibiskupa Roberta Zollitsche (18. listopad 2010, Praha)	158
17. <i>Oživení paměti</i> Reflexe kardinála Miloslava Vlka nad setkáním představitelů České a Německé biskupské konference 18. listopadu 2010 v Praze (23. listopad 2010, Praha)	166
Jmenný rejstřík	168
Zusammenfassung Schritte auf dem Weg zur Versöhnung	171